

Asia C-336/19

**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä**

Jättämispäivä:

18.4.2019

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Grondwettelijk Hof (Belgia)

Ennakkoratkaisupyynnön tekemispäivä:

4.4.2019

Kantajat:

Centraal Israëlitisch Consistorie van België ym.

Unie Moskeeën Antwerpen VZW

Islamitisch Offerfeest Antwerpen VZW

JG

KH

Executief van de Moslims van België ym.

Coördinatie Comité van Joodse Organisaties van België. Section belge du Congrès juif mondial et Congrès juif européen VZW ym.

Väliintulijat:

LI

Flanderin hallitus

Vallonian hallitus

Kosher Poultry BVBA ym.

Global Action in the Interest of Animals VZW

Pääasian menettelyn kohde

Pääasian menettely koskee eri kanteita, joissa vaaditaan kumottavaksi eläinten suojelusta ja hyvinvoinnista 14.8.1986 annetun lain muuttamisesta eläinten sallittujen teurastusmenetelmien osalta 7.7.2017 annettu Flanderin hallintoalueen asetus (decreet van het Vlaamse Gewest houdende wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, wat de toegelaten methodes voor het slachten van dieren betreft, jäljempänä 7.7.2017 annettu asetus). Kantajat ovat Centraal Israëlitisch Consistorie van België ym., vzw Unie Moskeeën Antwerpen ja vzw Islamitisch Offerfeest Antwerpen, JG ja KH, Executief van de Moslims van België ym. ja vzw Coördinatie Comité van Joodse Organisaties van België. Section belge du Congrès juif mondial et Congrès juif européen ym.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeudellinen perusta

Ennakkoratkaisupyynnö koskee kysymystä, ovatko uskonnollisen rituaalin aikana suoritettujen teurastusten puitteissa tapahtuvaa tainnuttamattomien eläinten teurastamista koskeva kielto ja kyseisen kaltaisessa teurastuksessa sovellettavan vaihtoehtoisen tainnutusmenetelmän käyttöönotto, siten kuin ne sisältyvät 7.7.2017 annettuun asetukseen, Euroopan unionin oikeuden mukaisia, erityisesti eläinten suojelusta lopetuksen yhteydessä 24.9.2009 annetun neuvoston asetuksen N:o 1099/2009 26 artiklan 2 kohdan c alakohdan sekä Euroopan unionin perusoikeuskirjan 10 artiklan 1 kohdan (uskonnon vapaus), 20 ja 21 artiklan (oikeus yhdenvertaisuuteen ja syrjimättömyyteen) ja 22 artiklan (uskonnollisen monimuotoisuuden periaate) mukaisia.

Pyynnö perustuu SEUT 267 artiklaan.

Ennakkoratkaisukysymykset

1. Onko eläinten suojelusta lopetuksen yhteydessä 24.9.2009 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1099/2009 26 artiklan 2 kohdan c alakohta tulkitettava siten, että jäsenvaltioiden on sallittua poiketa kyseisen asetuksen 4 artiklan 4 kohtaan sisältyvästä säännöksestä ja ottaa eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi käyttöön eläinten suojelusta ja hyvinvoinnista 14.8.1986 annetun lain muuttamisesta eläinten sallittujen teurastusmenetelmien osalta 7.7.2017 annetun Flanderin hallintoalueen asetuksen säännösten kaltaisia sääntöjä, joissa säädetään yhtäältä tainnuttamattomien eläinten teurastamista koskevasta kiellosta, joka koskee myös uskonnollisten rituaalien puitteissa tehtävää teurastusta, ja toisaalta uskonnollisten rituaalien puitteissa suoritettavassa teurastuksessa käytettävästä vaihtoehtoisesta tainnutusmenettelystä, joka perustuu peruutettavissa olevaan tainnutukseen ja sääntöön, jonka mukaan tainnutus ei saa johtaa eläimen kuolemaan?

2. Jos ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava myöntävästi, onko edellä mainitun neuvoston asetuksen 26 artiklan 2 kohdan c alakohta

ensimmäisessä kysymyksessä kuvatulla tavalla tulkittuna Euroopan unionin perusoikeuskirjan 10 artiklan 1 kohdan vastainen?

3. Jos ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava myöntävästi, onko edellä mainitun neuvoston asetuksen 26 artiklan 2 kohdan c alakohta yhdessä 4 artiklan 4 kohdan kanssa luettuna ja ensimmäisessä kysymyksessä kuvatulla tavalla tulkittuna Euroopan unionin perusoikeuskirjan 20, 21 ja 22 artiklan vastainen, koska uskonnollisten rituaalien määrittämiä erityismenetelmiä käyttäen suoritettavan eläinten lopettamisen osalta säädetään vain ehdollisesta poikkeuksesta eläimen tainnuttamista koskevaan velvollisuuteen (4 artiklan 4 kohta luettuna yhdessä 26 artiklan 2 kohdan kanssa), kun taas metsästyksen, kalastuksen sekä urheilu- ja kulttuuritapahtumien yhteydessä tapahtuvan eläinten lopettamisen osalta säädetään asetuksen perustelukappaleissa ilmoitetuista syistä, että kyseisiin toimiin ei sovelleta asetusta eikä velvollisuutta tainnuttaa eläin lopettamisen yhteydessä (1 artiklan 1 kohdan toinen alakohta ja 3 kohta)?

Viittaukset unionin oikeuden ja kansainvälisen oikeuden sääntöihin

Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus: 13, 26, 28–36, 49, 56–62 ja 267 artikla

Euroopan unionista tehty sopimus: 4 artiklan 3 kohta

Euroopan unionin perusoikeuskirja: 10, 12, 15, 16, 20, 21, 22 ja 52 artikla

Eläinten suojelusta lopetuksen yhteydessä 24.9.2009 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1099/2009 (EUVL 2009, L 303, s. 1): 4, 11, 14, 15, 16, 18 ja 20 perustelukappale; 1, 2, 3, 4, 7, 18, 20, 21 ja 26 artikla

Euroopan ihmisoikeussopimus: 8, 9, 11 ja 14 artikla

Kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus: 2, 18, 26 ja 27 artikla

Ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus: 18 ja 27 artikla

Taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus: 15 artikla

Viittaukset kansallisiin oikeussääntöihin

Perustuslaki (Grondwet): 10, 11, 19, 21, 23 ja 27 §

Eläinten suojelusta ja hyvinvoinnista 14.8.1986 annettu laki (Wet betreffende de bescherming en het welzijn der dieren) (B.S., 3.12.1986, s. 16382): 3, 14 bis, 15, 16, 36 ja 45 ter §

Eläinten suojelusta ja hyvinvoinnista 14.8.1986 annetun lain muuttamisesta eläinten sallittujen teurastusmenetelmien osalta 7.7.2017 annettu Flanderin hallintoalueen asetus (B.S., 18.7.2017, s. 73317): 1, 3, 4, 5 ja 6 §

Eläinten suojelusta ja hyvinvoinnista 14.8.1986 annetun lain 3, 15 ja 16 §:n muuttamisesta sekä 45 ter §:n lisäämisestä 18.5.2017 annettu Vallonian hallintoalueen asetus (Decreet van het Waalse Gewest tot wijziging van de artikelen 3, 15 en 16 en tot invoeging van een artikel 45 ter in de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren) (B.S., 1.6.2017, s. 60638)

Tiivistelmä pääasian tosiseikoista ja menettelystä

- 1 Flanderin hallintoalue vahvisti 7.7.2017 asetuksen eläinten suojelusta ja hyvinvoinnista 14.8.1986 annetun lain muuttamisesta eläinten sallittujen teurastusmenetelmien osalta. Tällä asetuksella otettiin käyttöön periaatteellinen kieltö teurastaa selkärankaisia eläimiä ilman tainnutusta, myös jos teurastus tapahtuu uskonnollisen rituaalin puitteissa. Lisäksi säädettiin, että rituaaliteurastuksissa käytettävän tainnutusmenettelyn on oltava peruutettavissa eikä se saa johtaa eläimen kuolemaan.
- 2 Kantajat vaativat 1.1.2018 Grondwettelijk Hofia (perustuslakituomioistuin) kumoamaan kyseisen 7.7.2017 annetun asetuksen.
- 3 LI, Flanderin hallitus, Vallonian hallitus ja bvba Kosher Poultry ym. ovat menettelyssä väliintulijoina.

Pääasian asianosaisten keskeiset perustelut

- 4 Kantajat vetoavat kumoamisvaatimustensa tueksi olennaisesti seuraavan säädöksen rikkomiseen sekä seuraavien oikeuksien ja periaatteiden loukkaamiseen:

(1) asetus N:o 1099/2009 luettuna yhdessä yhdenvertaisuuden ja syrjintäkiellon periaatteen kanssa, koska juutalaisilta ja islamilaisilta uskovilta vietäisiin asetuksen N:o 1099/2009 4 artiklan 4 kohtaan sisältyvä tae, jonka mukaan edeltävää tainnuttamista koskevaa vaatimusta ei voida soveltaa rituaaliteurastuksiin, ja koska kantajien mukaan 7.7.2017 annettua asetusta ei edellä mainitun neuvoston asetuksen 26 artiklan 2 kohdan vastaisesti ilmoitettu ajoissa Euroopan komissiolle;

(2) uskonnon vapaus, koska juutalaisilta ja islamilaisilta uskovilta vietäisiin yhtäältä mahdollisuus teurastaa eläimiä heidän uskontonsa sääntöjen mukaisesti ja toisaalta mahdollisuus hankkia lihaa, joka on peräisin heidän uskontonsa sääntöjen mukaisesti teurastetuista eläimistä;

(3) kirkon ja valtion erillisyyden periaate, koska kantajien mukaan 7.7.2017 annetun asetuksen säännökset määräisivät, millä tavalla uskonnollinen rituaali on suoritettava;

(4) oikeus työhön ja vapaaseen ammatinvalintaan, yrittämisen vapaus sekä tavaroiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus, koska uskonnolliset teurastajat eivät voisi harjoittaa ammattiaan, koska lihakaupat ja teurastamot eivät voisi tarjota asiakkailleen lihaa, jonka ne voivat taata olevan peräisin uskonnollisten sääntöjen mukaan teurastetuista eläimistä, ja koska yhtäältä Flanderin hallintoalueelle ja toisaalta Brysselin pääkaupunkiseudun hallintoalueelle tai tainnuttamattoman eläimen teurastuksen sallivaan muuhun Euroopan unionin jäsenvaltioon sijoittautuneiden teurastamoiden välinen kilpailu vääristyisi;

(5) yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden periaate, koska

- juutalaisia ja islamilaisia uskovia kohdeltaisiin ilman järkevää perustelua samalla lailla kuin henkilöitä, joiden ei tarvitse noudattaa erityisiä uskonnon määrittämiä ravintosääntöjä;
- henkilöitä, jotka lopettavat eläimiä metsästyksen, kalastuksen tai tuholaisien torjunnan yhteydessä, ja toisaalta henkilöitä, jotka lopettavat eläimiä uskonnollisen rituaalin määrittämien erityisten teurastusmenetelmien mukaisesti, kohdeltaisiin ilman järkevää perustelua eri tavalla, ja
- juutalaisia uskovaisia ja islamilaisia uskovaisia kohdeltaisiin ilman järkevää perustelua samalla tavalla.

5 Kantajien perusteluja koskevissa vastineissaan Flanderin hallitus ja Vallonian hallitus esittävät seuraavaa:

(1) Flanderin hallitus esittää, että asetuksen N:o 1099/2009 26 artiklan 2 kohdassa säädetään nimenomaisesti, että jäsenvaltiot voivat antaa kansallisia sääntöjä, joiden tarkoituksena on varmistaa laajempi eläinten suojelu lopetuksen yhteydessä, muun muassa teurastettaessa eläimiä rituaalimenetelmiä käyttäen. Unionin oikeus ei toisin sanoen takaa, että rituaalimenetelmien mukaisiin teurastuksiin ei voida soveltaa edeltävää tainnutusta koskevaa velvollisuutta. Vallonian hallitus katsoo, että kantajien perustelut vievät asetuksen N:o 1099/2009 26 artiklan 2 kohdalta sen koko merkityksen.

(2) Flanderin hallitus huomauttaa, että Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännöstä seuraa, että uskonnon vapaus ei käsitä oikeutta itse teurastaa eläintä uskonnollisten sääntöjen mukaisesti (Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 27.6.2000, Cha'are Shalom Ve Tsedek vastaan Ranska, CE:ECHR:2000:0627JUD002741795). Flanderin hallitus katsoo lisäksi, että tainnuttamattomien eläinten teurastuksen kieltäminen, sikäli kuin se loukkaa uskonnon vapautta, on välttämätöntä demokraattisessa yhteiskunnassa, vastaa pakottavaan yhteiskunnalliseen tarpeeseen ja on oikeassa suhteessa tavoiteltuihin päämääriin nähden. Vallonian hallitus viittaa siihen, että riitautetuilla säännöksillä

pyritään lainmukaiseen tavoitteeseen, nimittäin eläinten hyvinvoinnin edistämiseen.

(3) Flanderin hallitus väittää, että uskonnollisen yhteisön vapaus ei ole esteenä sille, että julkishallinto puuttuu valtion toimintaa järjestäessään uskonnon harjoittamiseen, mikäli tämä on sopusoinnussa uskonnollisen harmonian ja suvaitsevaisuuden kanssa. Vallonian hallitus katsoo, että asetuksen säätäjän tarkoituksena ei ole mitenkään ollut arvioida minkään uskonnon rituaaleja ja käytänteitä.

(4) Flanderin hallitus väittää, että tainnuttamattomien eläinten teurastuksen yleinen kieltäminen ei rajoita oikeutta työhön. Mikäli tällaisesta rajoittamisesta kuitenkin olisi kyse, se on oikeutettua pyrittäessä estämään kaikki vältettävissä oleva eläinten kärsimys teurastuksen yhteydessä. Vallonian hallitus katsoo, ettei ole näytetty toteen, että lihakauppiaina työskentelevien kantajien taloudellinen toiminta kärsisi, koska kyseessä oleviin säännöksiin ei sisälly kansalaisuutta tai alkuperämaata koskevia perusteita ja koska eläinten hyvinvoinnin huomioon ottaminen nimenomaan mainitaan SEUT 13 artiklassa. Lisäksi Vallonian hallitus esittää, että tavaroiden vapaan liikkuvuuden rajoittaminen voi olla oikeutettua pakottavista, esimerkiksi ympäristönsuojeluun liittyvistä syistä.

(5) Flanderin hallitus väittää, että kyse ei ole syrjinnästä. Toissijaisesti se väittää, että 7.7.2017 annettu asetus ei erottele juutalaisen uskon kannattajia ja henkilöitä, joiden ei tarvitse noudattaa erityisiä ravintosääntöjä, ja että se on järkevästi perusteltu, koska lukuisissa tieteellisissä tutkimuksissa on osoitettu, että eläinten teurastaminen ilman edeltävää tainnutusta järkyttää vakavasti niiden hyvinvointia. Metsästyksen, kalastuksen ja tuholaisien torjuntaan nähden erilaisen kohtelun osalta se katsoo, että mainitun kaltaiset toiminnot eivät ole verrattavissa kantajien toimintoihin, koska edellä mainittujen toimintojen luonteen vuoksi niiden yhteydessä on mahdotonta noudattaa edeltävää tainnutusta koskevaa velvollisuutta.

Sen väitteen osalta, että juutalaisia ja islamilaisia uskovia syrjitään, Vallonian hallitus väittää, että riitautetut säännökset soveltuvat tavoitellun päämäärän, eläinten hyvinvoinnin, saavuttamiseen ja että kantajien esiin tuoma erilainen kohtelu on järkevästi perusteltua. Metsästyksen, kalastuksen ja tuholaisien torjuntaan nähden erilaisen kohtelun osalta se esittää, että näiden toimintojen konteksti eroaa eläinten teurastuksesta.

- 6 LI väittää olennaisesti, että riitautettu asetus ei loukkaa uskonnon vapautta, koska juutalainen usko ei kiellä eläinten teurastamista tainnutettuina. Lisäksi hän esittää, että mahdollinen erilainen kohtelu yhtäältä lopetettaessa eläimiä metsästyksen ja kalastuksen yhteydessä ja toisaalta lopetettaessa eläimiä uskonnollisten rituaalien mukaisesti on perusteltua, koska edellisessä tapauksessa eläintä ei ole mahdollista tainnuttaa edeltä käsin.

- 7 Vzw Global Action in the Interest of Animals esittää erityisesti, että riitautettu asetus ei lähtökohtaisesti loukkaa kirkon ja valtion erottelua, se kunnioittaa uskonnon vapautta ja on oikeasuhteinen tavoiteltuun päämäärään, nimittäin eläinten tarpeettoman kärsimyksen ja kivun poistamiseen, nähden.
- 8 Bvba Kosher Poultry ym. korostavat, että eläinten teurastaminen juutalaisten uskonnollisten sääntöjen mukaisesti on tavanomaisia teurastusmenetelmiä eläinystävällisempää. Lisäksi asetukseen N:o 1099/2009 sisältyvällä poikkeuksella velvollisuudesta teurastaa eläin tainnutettuna pyritään varmistamaan uskonnon vapauden kunnioittaminen.

Tiivistelmä ennakkoratkaisupyynnön perusteista

Ensimmäinen kysymys

- 9 Edellä mainitun 7.7.2017 annetun asetuksen 3 §:ssä säädetään, että selkärankaisia eläimiä saa teurastaa vain, kun ne on ensin tainnutettu. Tästä ovat poikkeuksena pakkotilanne, metsästys ja kalastus sekä tuholaisien torjunta. Kyseisessä pykälässä säädetään lisäksi, että kun eläimiä teurastetaan uskonnollisten rituaalien määrittämiä erityismenetelmiä käyttäen, tainnutuksen on oltava peruutettavissa eikä eläimen kuolema saa olla seurausta tainnutuksesta. Toisin sanoen 7.7.2017 annetussa asetuksessa kielletään tainnuttamattomien eläinten rituaaliteurastus.
- 10 Myös Euroopan unionin oikeudessa rajoitetaan teurastuskäytäntöä. Asetuksen N:o 1099/2009 mukaan eläimet on teurastuksen yhteydessä lähtökohtaisesti tainnutettava. Tämä velvollisuus sisältyy kyseisen asetuksen 4 artiklan 1 kohtaan, jonka mukaan ”eläimiä saa lopettaa vasta tainnuttamisen jälkeen liitteessä I säädettyjen menetelmien ja näiden menetelmien soveltamiseen liittyvien erityisvaatimusten mukaisesti”. Rituaaliteurastus ilman edeltävää tainnutusta sallitaan poikkeuksena. Asetuksen N:o 1099/2009 4 artiklan 4 kohdassa säädetään nimittäin, että 4 artiklan 1 kohdan vaatimuksia ei sovelleta teurastettaessa eläimiä uskonnollisten rituaalien määrittämiä erityismenetelmiä käyttäen, edellyttäen, että teurastus tapahtuu teurastamossa. Kyseinen poikkeus perustuu perusoikeuskirjassa taattuun uskonnon vapauden periaatteeseen.
- 11 Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin huomauttaa, että jäsenvaltioilla on asetuksen N:o 1099/2009 26 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaan tietty harkintavalta vahvistaa uskonnollisten teurastusten osalta kansallisia sääntöjä, joiden tarkoituksena on varmistaa asetukseen sisältyvien sääntöjen takaamaa suojelua laajempi eläinten suojelu. Asetuksen 26 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden on ilmoitettava tällaisista kansallisista säännöistä komissiolle, mikä ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen mukaan on tapahtunut.
- 12 Ensimmäisellä ennakkoratkaisukysymyksellään ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin pyytää unionin tuomioistuimelta olennaisesti selvitystä siitä,

voidaanko jäsenvaltioille asetuksessa N:o 1099/2009 annettua mahdollisuutta säätää eläinten laajemmasta suojelusta tulkita siten, että jäsenvaltiot saavat ottaa käyttöön Flanderin asetukseen sisältyvän säännöksen kaltaisen yleisen kiellon teurastaa eläimiä ilman tainnutusta. Eräs mahdollinen tulkinta on nimittäin, kuten monet kantajat esittävätkin, että Euroopan unionin jäsenvaltiot eivät voi käyttää asetuksen N:o 1099/2009 26 artiklan 2 kohdan c alakohtaa heikentämään asetuksen 4 artiklan 4 kohtaan sisältyvän teurastettavan eläimen tainnutusta koskevan poikkeuksen vaikutusta.

Toinen kysymys

- 13 Toisella ennakkoratkaisukysymyksellään ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin haluaa siinä tapauksessa, että ensimmäiseen kysymykseen on vastattava myöntävästi, selvittää, onko edellä mainitun asetuksen 26 artiklan 2 kohdan c alakohta ensimmäisessä kysymyksessä ilmoitetulla tavalla tulkittuna ristiriidassa perusoikeuskirjan 10 artiklan 1 kohdan kanssa, jonka mukaan jokaisella on oikeus uskonnon vapauteen.
- 14 Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin huomauttaa, että asetuksen N:o 1099/2009 4 artiklan 4 kohtaan sisältyvä teurastettavan eläimen tainnutusta koskeva poikkeus perustuu uskonnon vapauden periaatteeseen, sellaisena kuin se taataan perusoikeuskirjan 10 artiklan 1 kohdassa.
- 15 Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen mukaan jäsenvaltiot voivat kuitenkin poiketa edellä mainitusta poikkeuksesta. Asetuksen N:o 1099/2009 26 artiklan 2 kohdan c alakohdassa jäsenvaltioille annetaan nimittäin oikeus eläinten hyvinvointia silmällä pitäen poiketa asetuksen 4 artiklan 4 kohtaan sisältyvästä säännöksestä. Siinä yhteydessä ei tarkenneta rajoja, joiden puitteissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden olisi pitäydettävä.
- 16 Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin huomauttaa, että esiin nouseekin kysymys, voidaanko asetuksen N:o 1099/2009 26 artiklan 2 kohdan c alakohtaa tulkita siten, että Euroopan unionin jäsenvaltioiden on sallittua vahvistaa riitautettuun asetukseen sisältyvien säännösten kaltaisia kansallisia sääntöjä, ja onko kyseinen neuvoston asetuksen säännös, jos sitä tulkitaan tällä tavalla, yhteensopiva perusoikeuskirjan 10 artiklan 1 kohdassa taatun uskonnon vapauden kanssa.

Kolmas kysymys

- 17 Useat kantajat väittävät, että asetuksen N:o 1099/2009 26 artiklan 2 kohdan c alakohta tulkittuna siten, että jäsenvaltiot saavat ryhtyä riitautettuun asetukseen sisältyvien säännösten kaltaisiin toimenpiteisiin, on perusoikeuskirjan 20 ja 21 artiklassa turvatun yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden periaatteen vastainen sekä perusoikeuskirjan 22 artiklassa turvatun uskonnollisen monimuotoisuuden periaatteen vastainen.

- 18 Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin huomauttaa, että asetuksessa N:o 1099/2009 säädetään rituaalisten teurastusmenetelmien mukaisen eläinten lopettamisen osalta vain ehdollisesta poikkeuksesta velvollisuuteen tainnutta eläin ennen lopettamista (asetuksen N:o 1099/2009 4 artiklan 4 kohta luettuna yhdessä 26 artiklan 2 kohdan kanssa), kun taas eläinten lopettaminen metsästyksen, kalastuksen sekä kulttuuri- ja urheilutapahtumien yhteydessä vapautetaan täysin samasta velvollisuudesta (asetuksen N:o 1099/2009 1 artiklan 3 kohta).
- 19 Edellä esitetyn valossa ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin haluaa siinä tapauksessa, että ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava myöntävästi, selvittää, onko asetuksen N:o 1099/2009 26 artiklan 2 kohdan c alakohta luettuna saman asetuksen 4 artiklan 4 kohdan kanssa perusoikeuskirjan 20, 21 ja 22 artiklan vastainen. Tuomioistuin tiedustele toisin sanoen, johtaako asetus tällöin perusteettomaan syrjintään, koska jäsenvaltiot voivat rajoittaa uskonnollisia teurastuksia koskevaa poikkeusta sallien samalla eläinten lopettamisen ilman tainnutusta metsästyksen, kalastuksen ja urheilu- tai kulttuuritapahtumien yhteydessä.

TYÖASIAKIRJA